

MESTNA OBČINA
KRANJ

Predstavitev primera Misije »Podnebno nevtralna in pametna mesta« - »Kranj na poti k podnebno nevtralnemu in pametnemu mestu«

mag. Tomaž Lanišek, vodja Urada za razvoj, pametno skupnost in projekte

21. april 2023

KAM?

1 ODPRAVA
REVŠČINE

2 ODPRAVA
LAKOTE

3 ZDRAVJE IN
DOBRO POČUTJE

4 KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

5 ENAKOST
SPOLOV

6 ČISTA VODA
IN SANITARNA
UREDITEV

7 CENOVNO
DOSTOPNA IN
ČISTA ENERGIJA

8 DOSTOJNO DELO
IN GOSPODARSKA
RAST

9 INDUSTRIJA,
INOVACIJE IN
INFRASTRUKTURA

10 ZMANJŠANJE
NEENAKOSTI

11 TRAJNOSTNA
MESTA IN
SKUPNOSTI

12 ODGOVORNA
PORABA IN
PROIZVODNJA

13 PODNEBNI
UKREPI

14 ŽIVLJENJE V
VODI

15 ŽIVLJENJE NA
KOPNEM

16 MIR,
PRAVIČNOST
IN MOČNE
INSTITUCIJE

17 PARTNERSTVA
ZA DOSEGANJE
CILJEV

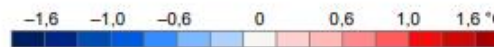
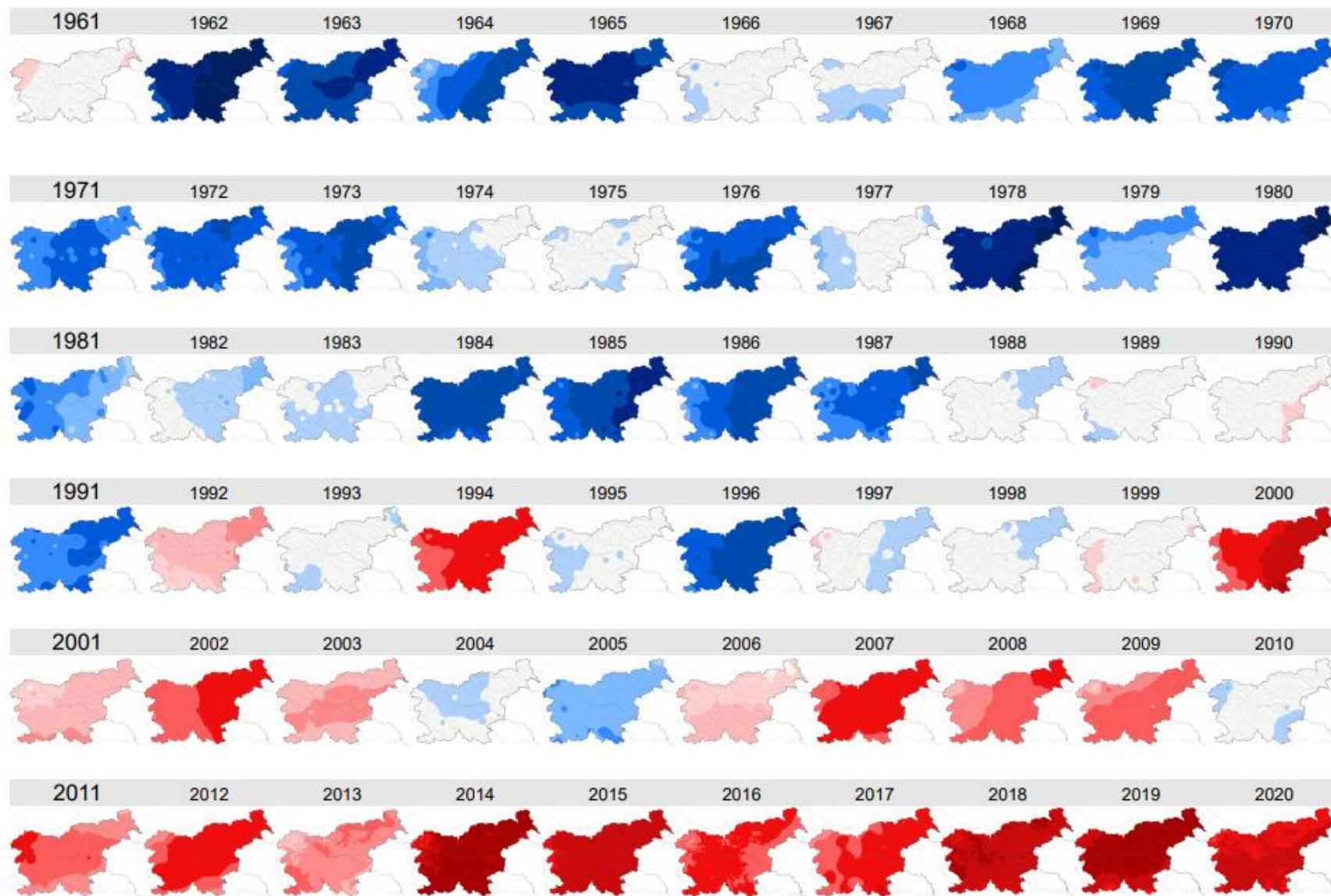

 CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

Odklon letne povprečne temperature zraka

TEMPERATURA V SLOVENIJI NARAŠČA HITREJE OD SVETOVNEGA POVPREČJA

OD ZAČETKA SISTEMATIČNIH MERITEV LETA 1961 DO LETA 2020 SE JE TEMPERATURA V SLOVENIJI ZVIŠALA ZA 2,4 °C

DOSEŽKI

KRANJ V MISIJI ZA PODNEBNO NEVTRALNA IN PAMETNA MESTA DO 2030

Kaj so misije EU?

Deloma po navdihu odprave Apollo, s katero so na Luni pristali prvi astronauti, misije EU pomenijo zavezanost k reševanju pomembnih družbenih izzivov.

A promotional banner for the EU Mission in Kranj. It features the European Union flag and the text 'EVROPSKA UNIJA' in the top left. The main title 'MISIJE EU' is prominently displayed in the center, with a small icon of a tram and buildings. Below it, a dark blue bar contains the text 'PODNEBNO NEVTRALNA IN PAMETNA MESTA'. At the bottom left, a location pin icon is followed by the word 'KRANJ'. The bottom right corner includes the hashtags '#EUmissions #HorizonEU #MissionCities'. The background of the banner shows a modern cityscape with greenery and solar panels.

EVROPSKA UNIJA

MISIJE
EU

PODNEBNO NEVTRALNA IN PAMETNA MESTA

KRANJ

#EUmissions #HorizonEU #MissionCities

PROGRAM OBZORJE EVROPA

NOV OKVIRNI PROGRAM EVROPSKE UNIJE ZA
RAZISKAVE IN INOVACIJE 2021 - 2027

V OKVIRU PROGRAMA OPREDELJENIH 5 MISIJ

ZAGOTOVITI REŠITVE NA NEKATERE NAJVEČJE
GLOBALNE IZZIVE S KATERIMI SE SOOČA SVET

MISIJE EU

Soil health and food

Zdravje tal in živil

Cancer

Rak

Climate-neutral
and smart cities

Podnebno nevtralna in pametna mesta

Healthy oceans,
seas, coastal and
inland waters

Zdravi oceani, morja, obalne in celinske vode

Adaptation to climate
change, including
societal transformation

Prilagajanje podnebnim
spremembam, vključno s
preobrazbo družbe

#HorizonEU

European
Commission

MISIJA PODNEBNO NEVTRALNA IN PAMETNA MESTA

KAKOVOST ZRAKA

IZBOLJŠANJE ZDRAVJA
IN DOBREGA POČUTJA

USTVARJANJE
DELOVNIH MEST

VARNA MOBILNOST

MANJ HRUPA

1

Zagotoviti vsaj 100
podnebno nevtralnih
in pametnih mest do
leta **2030**.

2

Zagotoviti, da bodo ta mesta
delovala kot **poskusna in
inovacijska središča** za vsa
mesta v Evropi, ki bodo
dosegla podnebno
nevtralnost do leta 2050.

ZAKAJ?

BOLJŠI VIRI ZA OBLIKOVANJE IN IZVAJANJE PODNEBNIH UKREPOV

STROKOVNA PODPORA MESTU PRI PRIPRAVI AKCIJSKEGA NAČRTA ZA URESNIČEVANJE CILJEV PODNEBNE NEVTRALNOSTI

PREPOZNAVANOST MESTA – POVEČANJE INTERESA ZA VLAGATELJE IN MOŽNOST SODELOVANJA S STROKOVNJAKI S PODROČJA PN

DODATNE MOŽNOSTI SOFINANCIRANJA ZA MESTA Z OZNAKO MISIJE

PODPORA MESTU S STRANI NACIONALNIH ORGANOV

POVEZOVANJE Z DRUGIMI MESTI V MISIJI – TWIN CITIES

ZAKAJ MESTA?

- danes **75%** Evropejcev živi v mestih, leta **2030** bo odstotek **85%**
- mesta porabijo **več kot 65% energije**
- mesta proizvedejo **več kot 70% CO2 emisij**

 EUROPEAN UNION

 **EU
MISSIONS**

100 CLIMATE-NEUTRAL AND SMART CITIES

INTERES MEST

- od 1500 mest **377 mest** iz EU izkaže interes za sodelovanje v misiji
- med njimi **8 slovenskih mest**
- izbrana slovenska mesta:
KRANJ, LJUBLJANA, VELENJE

- 100 mest iz vseh 27 držav članic in
- 12 mest iz držav, ki so pridružene ali bi se lahko pridružile programu EU za raziskave in inovacije Obzorje Evropa.
- 100 izbranih mest predstavlja 12% populacije v Evropski uniji.

DENMARK

Aarhus
Copenhagen
Sønderborg

NETHERLANDS

Amsterdam
Eindhoven & Helmond
Groningen
Rotterdam
The Hague
Utrecht

BELGIUM

Antwerp
Brussels Capital Region
La Louvière
Leuven

SWEDEN

Gävle
Gothenburg
Helsingborg
Lund
Malmö
Stockholm
Umeå

FINLAND

Espoo
Helsinki
Lahti
Lappeenranta
Tampere
Turku

ESTONIA

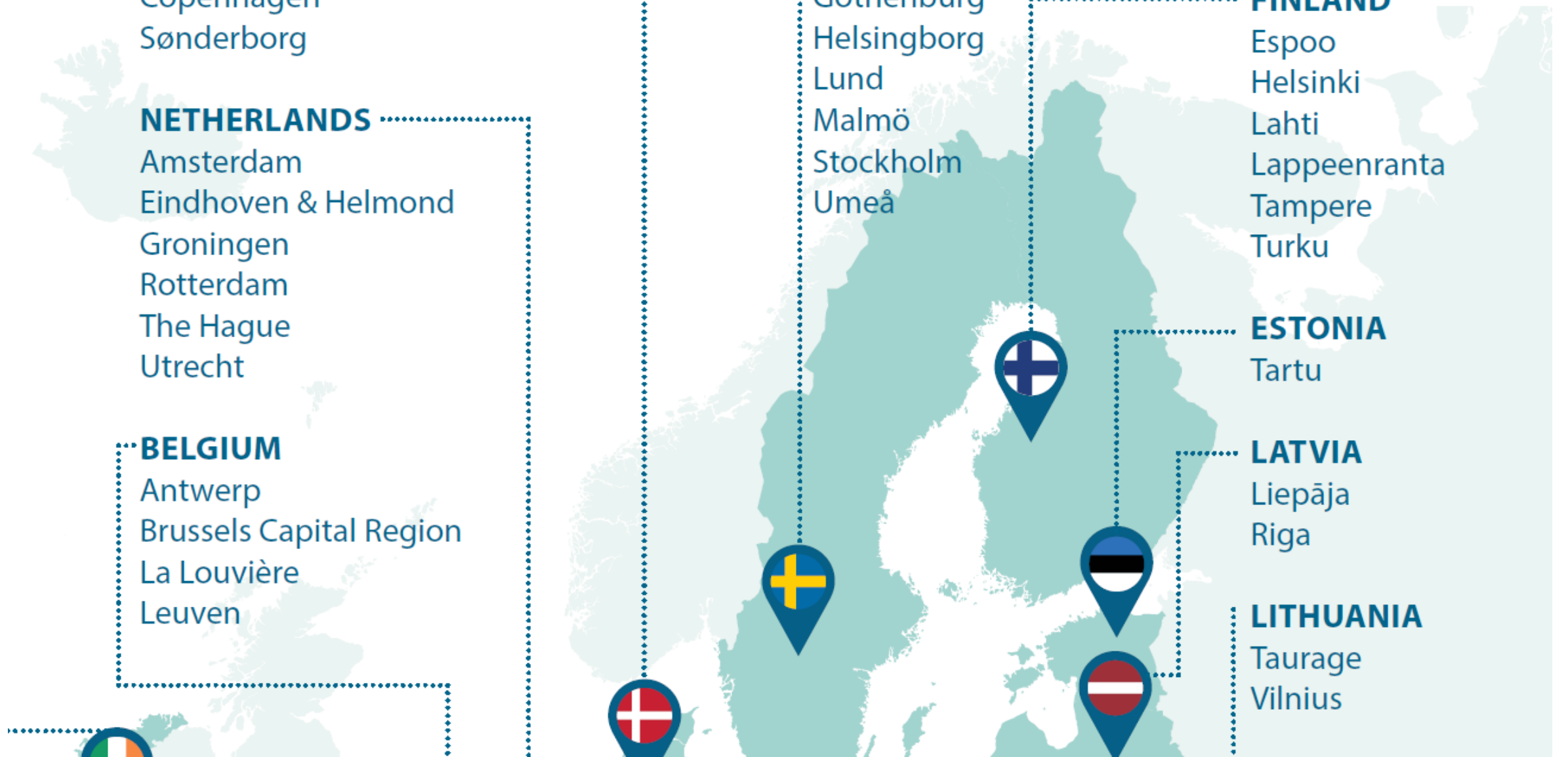
Tartu

LATVIA

Liepāja
Riga

LITHUANIA

Taurage
Vilnius

IRELAND

Cork
Dublin

SPAIN

Barcelona
Madrid
Seville
Valencia
Valladolid
Vitoria-Gasteiz
Zaragoza

PORTUGAL

Guimarães
Lisbon
Porto

GERMANY

Aachen
Dortmund
Dresden
Frankfurt/Main

POLAND

Krakow
Łódź
Rzeszow
Warsaw
Wrocław

CZECH REPUBLIC

Liberec

SLOVAKIA

Bratislava
Košice

HUNGARY

Budapest
Miskolc
Pécs

CYPRUS

Limassol

FRANCE

Angers Loire Metropole
Bordeaux Metropole
Dijon Metropole
Dunkerque
Grenoble-Alpes
Metropole
Lyon
Marseille
Nantes Metropole
Paris

LUXEMBOURG

Differdange

Frankfurt/Main
Heidelberg
Leipzig
Mannheim
Munich
Münster

AUSTRIA

Klagenfurt

ITALY

Bergamo
Bologna
Florence
Milan
Padova
Parma
Prato
Rome
Turin

CROATIA

Zagreb

SLOVENIA

Kranj
Ljubljana
Velenje

MALTA

Gozo

BULGARIA

Gabrovo
Sofia

ROMANIA

Bucharest
Cluj-Napoca
Suceava

GREECE

Athens
Ioannina
Kalamata
Kozani
Thessaloniki
Trikala

PLATINASTI ZNAK ZELENE SHEME SLOVENSKEGA TURIZMA

- Kranj je prejel novo platinasti znak **Zelene sheme slovenskega turizma** (Slovenia Green Destination)
- Kranj k Zeleni shemi slovenskega turizma pristopil leta 2021 - prejel zlati znak
- po ponovni presoji Slovenska turistična organizacija podeli Kranju najvišje, **platinasto priznanje**.

EVROPSKA DESTINACIJA ODLIČNOSTI ZA 2023

- Evropska komisija je Kranj razglasila za evropsko destinacijo odličnosti za 2023.
- Kranj si je naziv zagotovil na področju **trajnostnega turizma**.
- Skupaj je za nagrado Evropska destinacija odličnosti (EDEN) tekmovalo 20 destinacij.
- Kranj bo v okviru naziva deležen promocije kot vzornika trajnostnih turističnih praks v Evropi.

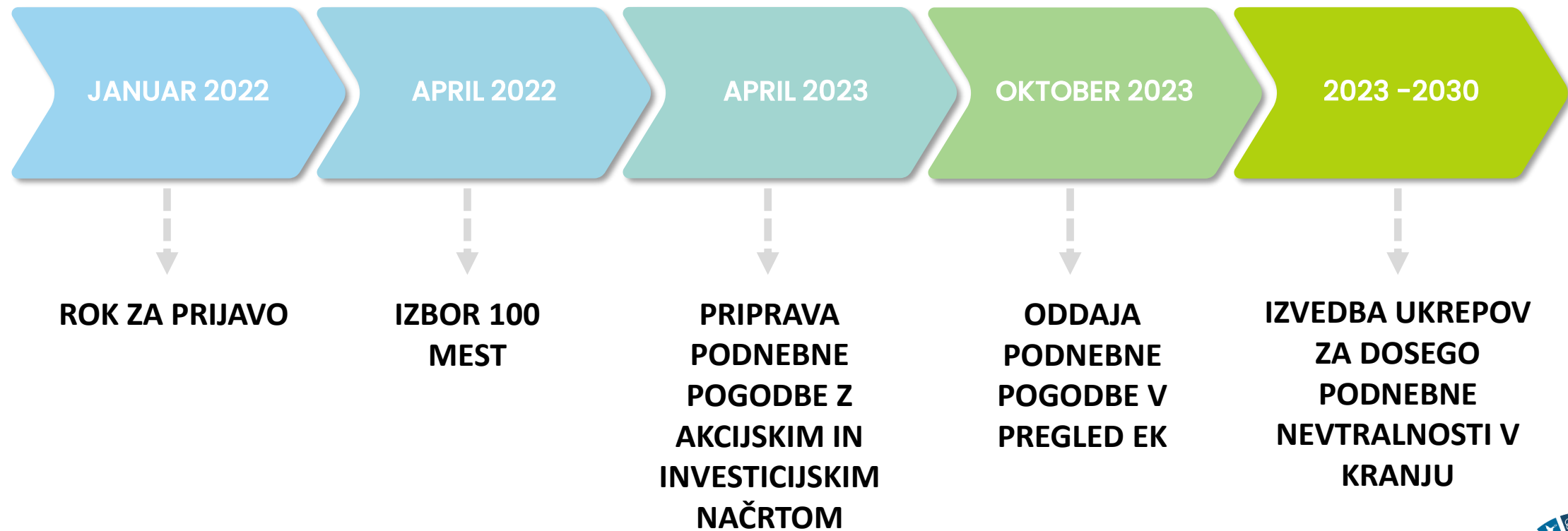
Evropske destinacije odličnosti so pobuda **Evropske unije**, ki jo izvaja **Evropska komisija**.

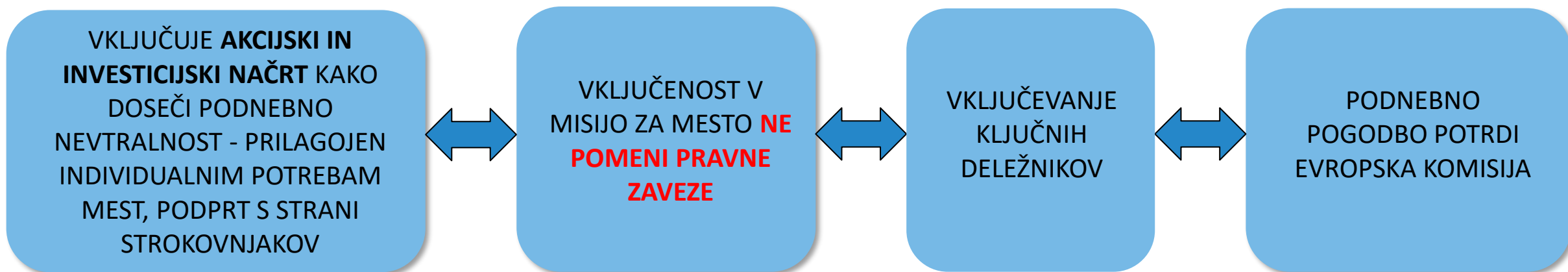
**2023 EDEN WINNER
ANNOUNCEMENT**

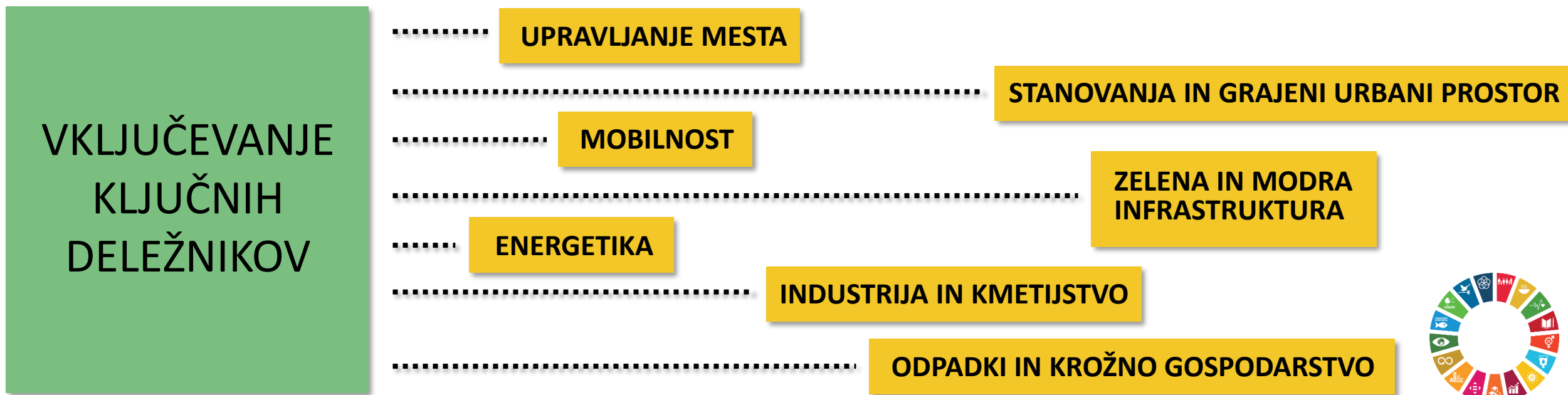
ČASOVNICA

PODNEBNA POGODBA (CLIMATE CITY CONTRACT)

PRIPRAVA NAČRTA ZA POT V PODNEBNO NEVTRALNOST NA NASLEDNIJH PODROČJIH:

TRANSITION TEAM (Skupina za prehod)

Ustanovljena bo skupina za prehod (Transition Team)

Naloga skupine za prehod je:

- sodelovanje pri pripravi akcijskega načrta ukrepov za razogljichenje,
- sodelovanje pri pripravi investicijskega plana za časovno obdobje do 2030
- izvajanje drugih aktivnosti v okviru Misije 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do 2030,

Proces priprave podnebne pogodbe poteka sočasno s potekom novelacije Trajnostne urbane strategije MOK 2030.

OBČINSKI PRORAČUN V PODPORO MISIJI

- razvojno načrtovanje mora preseči načrtovanje »po oddelkih« – npr. posebej za okolje, posebej za gospodarski razvoj, posebej za družbene dejavnosti
- razvoj se usmeri v dejavnosti, ki na sinergijski način prispevajo k visoki kakovosti življenja, h gospodarskemu napredku in k ohranjenemu okolju.
- Oskrba z elektriko in vodo ter ogrevanje občinskih zgradb, občinski vozni park in ulična razsvetljava → popoln nadzor občine → **samostojno uvajanje ukrepov za povečanje učinkovitosti, ki občini prinašajo prihranke.**
- Samostojno odločanje občine o tem, **za kakšne namene bodo privarčevana sredstva** porabile.
- Največje finančne in okoljske učinke je mogoče doseči **z namenskim vlaganjem prihrankov** v nove naložbe **za povečanje učinkovitosti.**

Financiranje projektov za zeleni prehod.

Financiranje pilotov za testiranje.

Zagotavljanje sredstev za scale-up projektov.

Finance so dirigent pri uvajanju trajnostnih sprememb.

KRANJ, LJUBLJANA IN VELENJE PODPISALI ZAVEZO ZA VZPOSTAVITEV SLOVENSKEGA PARTNERSTVA V OKVIRU MISIJE 100 PODNEBNO NEVTRALNIH IN PAMETNIH MEST

Vsa tri slovenska mesta, ki so del Misije 100, se zavedajo, da preobrazba v ogljično nevtralno mesto zahteva številne spremembe, ki jih lahko uresničimo le s skupnimi močmi, zato so župani omenjenih mestnih občin 9. novembra podpisali Zavezo za vzpostavitev slovenskega partnerstva v okviru Misije 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest.

16. 11. 2022 smo Kranj, Ljubljana in Velenje, skupaj z Inštitutom Jožef Stefan in podjetjem Envirodual oddali vlogo za pilotno mesto (projekt UP-SCALE).

EU CITIES MISSION

NetZeroCities Pilot Cities

NET ZERO CITIES

EU MISSION PLATFORM | CLIMATE NEUTRAL AND SMART CITIES

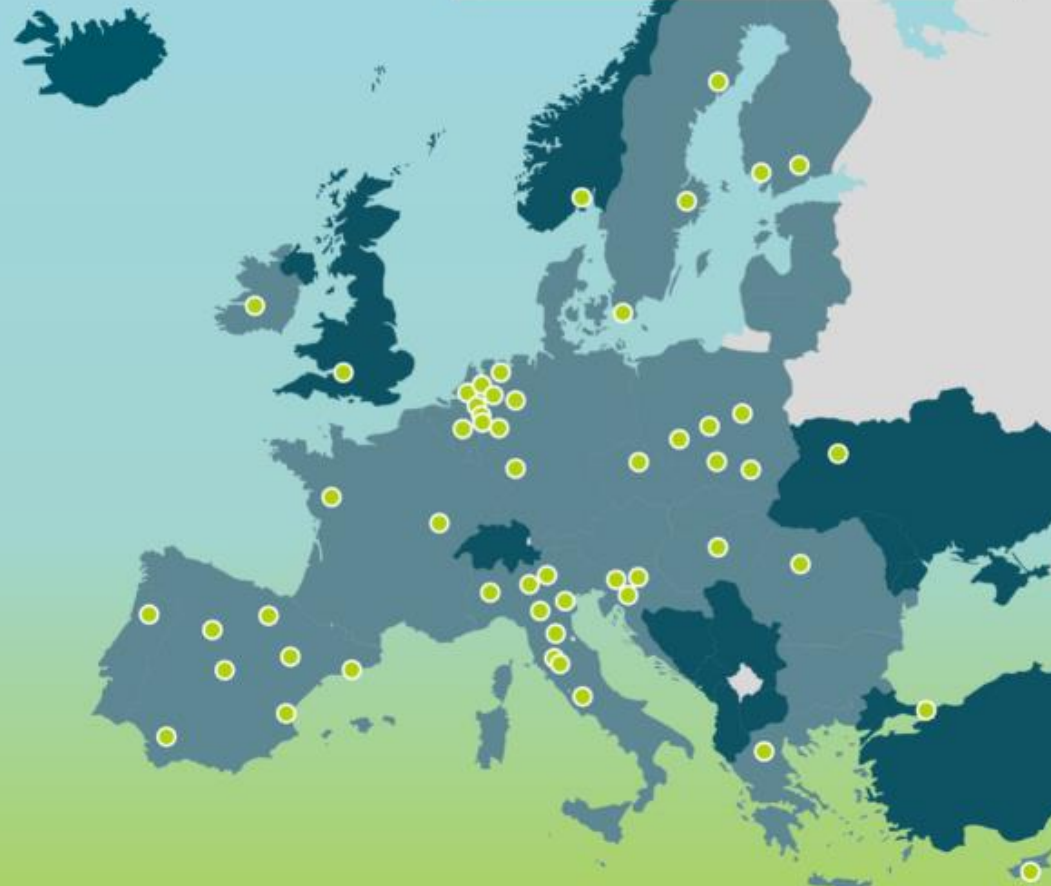
53

PILOT CITIES

in

21

COUNTRIES

Funded by
the European Union

EU Missions: © European Union, 2021. All rights reserved

UP-SCALE Urban Pioneers – Systemic Change Amid Livable Environments

- 103 PRIJAV
- 33 DRŽAV (25 EU, 8 PRIDRUŽENIH)
- 159 CITIES/DISTRICTS
- **25 PILOTOV IZBRANIH**

- Partnerji v pilotu: KRANJ, LJUBLJANA, VELENJE, INŠTITUT JOŽEF STEFAN, ENVIRODUAL
- BUDGET: 1.5 MIO EUR
- TRAJANJE PILOTA: 2 LETI
- PILOT ZA KRANJ: MaaS aplikacija in optimizacija JPP
- Bistvo: testiranje ukrepov za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov na različnih področjih, ozaveščanje, izobraževanje meščanov in posledično postopno spreminjanje navad.

NET ZERO CITIES

EU MISSION PLATFORM | CLIMATE NEUTRAL AND SMART CITIES

EU CITIES MISSION

Call for Twin Cities

Opening of the Call: **3 May 2023**

Funded by
the European Union

EU Missions: © European Union, 2021. All rights reserved

KAKO SMO ZAČELI V KRANJU...

E-POLNILNICE

KRANVAJ

E-AUTOBUSI

P+R V IZGRADNJI

ZELENA STREHA

SISTEM ZA IZPOSOJO KOLES

LOKALNA SAMOOSKRBA

KOLESARSKA INFRASTRUKTURA IN CTM

E-MOBILITY

CITYCIRCLE

PAMETNA RAZSVETLJAVNA

PAMETNA MLAKA

KROŽNO GOSPODARSTVO

AGORA

MESTNA KARTICA IN DIGITALNA PLATFORMA

PROSTOFER

ZELENI PINGVIN

ZERO WASTE

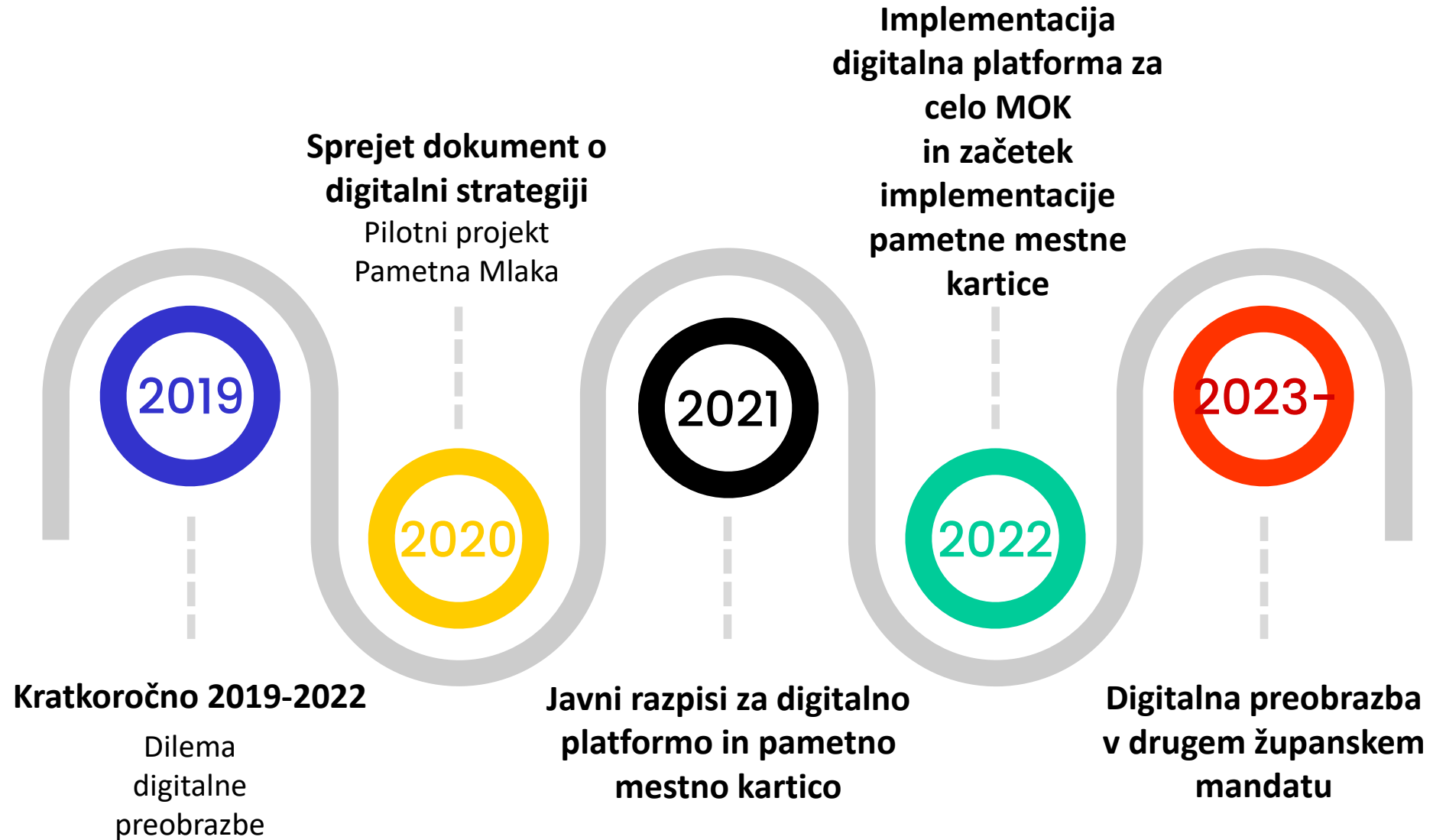

RAVNANJE Z ODPADKI

ENERGETSKE SANACIJE STAVB

ČASOVNICA RAZVOJA PAMETNEGA MESTA KRANJ

Krovna strategija digitalne preobrazbe Slovenije do leta 2030

Prednostna področja strategije Digitalna Slovenija 2030

1. **Gigabitna infrastruktura,**
2. **Digitalne kompetence in vključenost,**
3. **Digitalna preobrazba gospodarstva,**
4. **Pot v pametno družbo 5.0,**
5. **Digitalne javne storitve,**
6. **Kibernetska varnost.**

vir: <http://dogodki.vlada.si/predstavitev-strategije-digitalna-slovenija-2030>,
danes, 18.4.2023

“Postati pametno mesto je neprekinjen proces. Ni mesta, ki je naredilo vse in nima več kaj početi.”

Alexey Ershov,
Podpredsednik divizije
Pametna mesta Evropa, IBM

Kam gre Kranj?

VZPOSTAVITEV SONČNIH ELEKTRARN
NA STREHAH JAVNIH STAVB

NADGRADNJA INFRASTRUKTURE ZA
TRAJNOSTNO MOBILNOST

ZBIRANJE
PADAVINSKE
VODE

NADALJEVANJE CELOSTNIH
ENERGETSKIH SANACIJ STAVB V
LASTI MOK

BOLJ UČINKOVITO RAVNANJE Z
ODPADNIMI VODAMI

DIGITALNA PLATFORMA IN
MESTNA KARTICA

NADGRADNJA
DALJINSKEGA
OGREVANJA

MANJ ODPADKOV

POVEČANJE LOKALNE
SAMOOSKRBE

UREDITEV KANJONA KOKRE

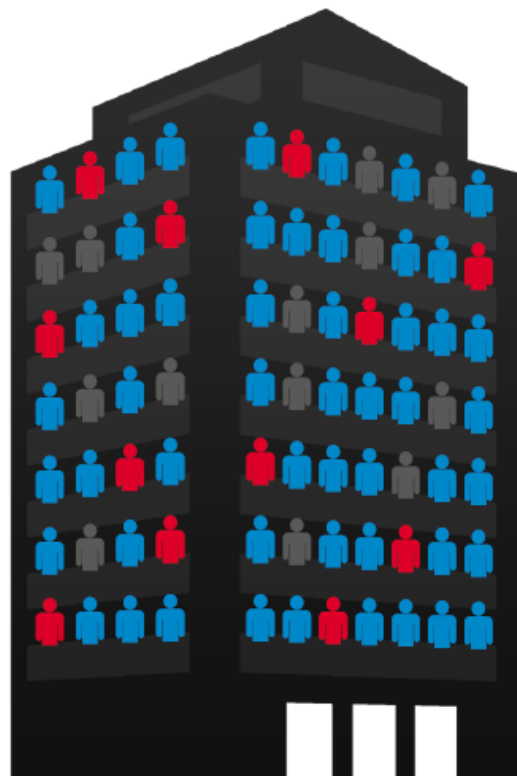
PAMETNA
RAZSVETLJAVA

VAROVANJE ZELENE IN MODRE INFRASTRUKTURE

UVAJANJE NA NARAVI TEMELJEČIH REŠITEV

KLJUČNO: razvijte in opolnomočite sodelavce...

**Digitalni
nomadi**

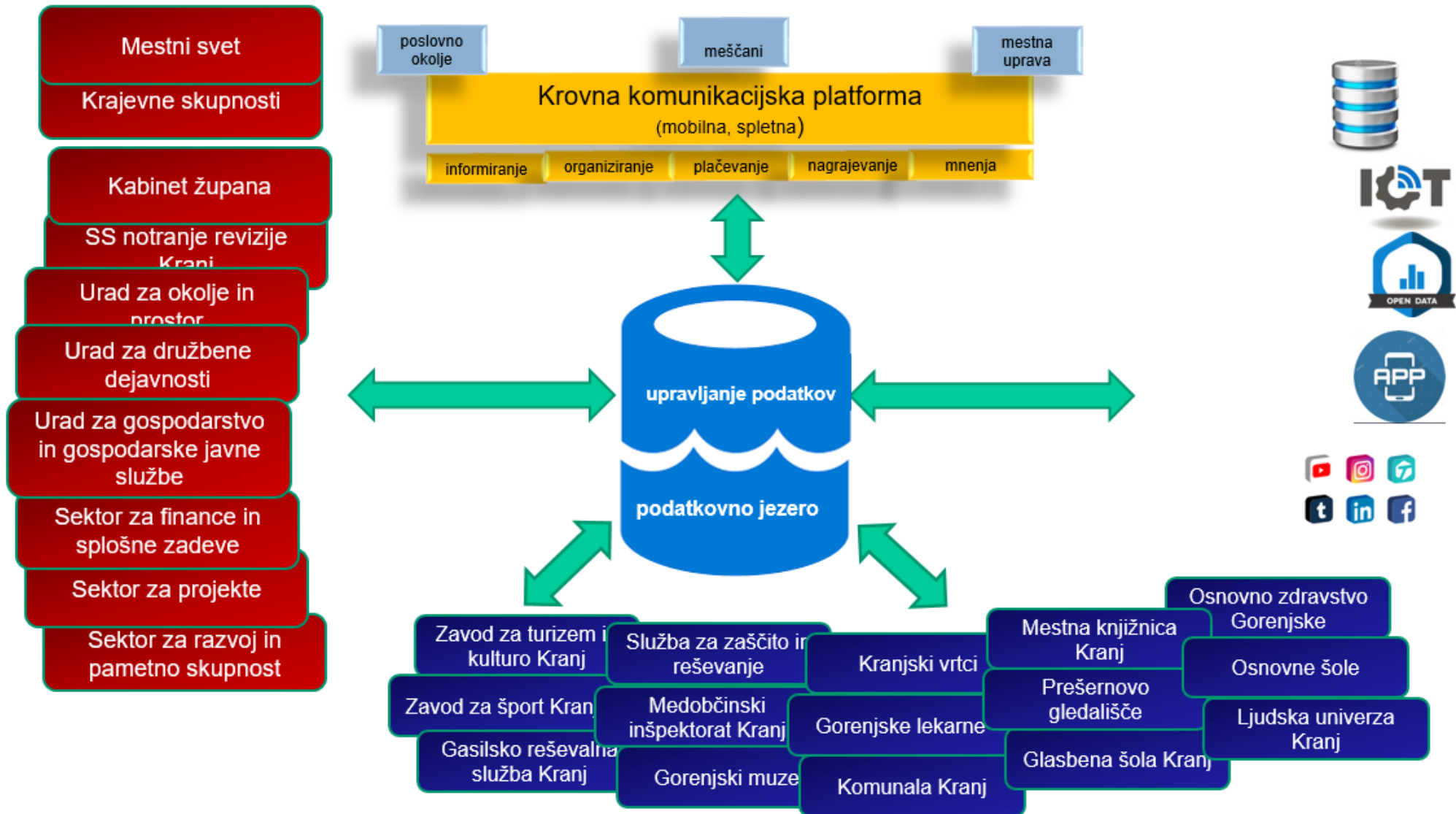
**Digitalni
imigranti**

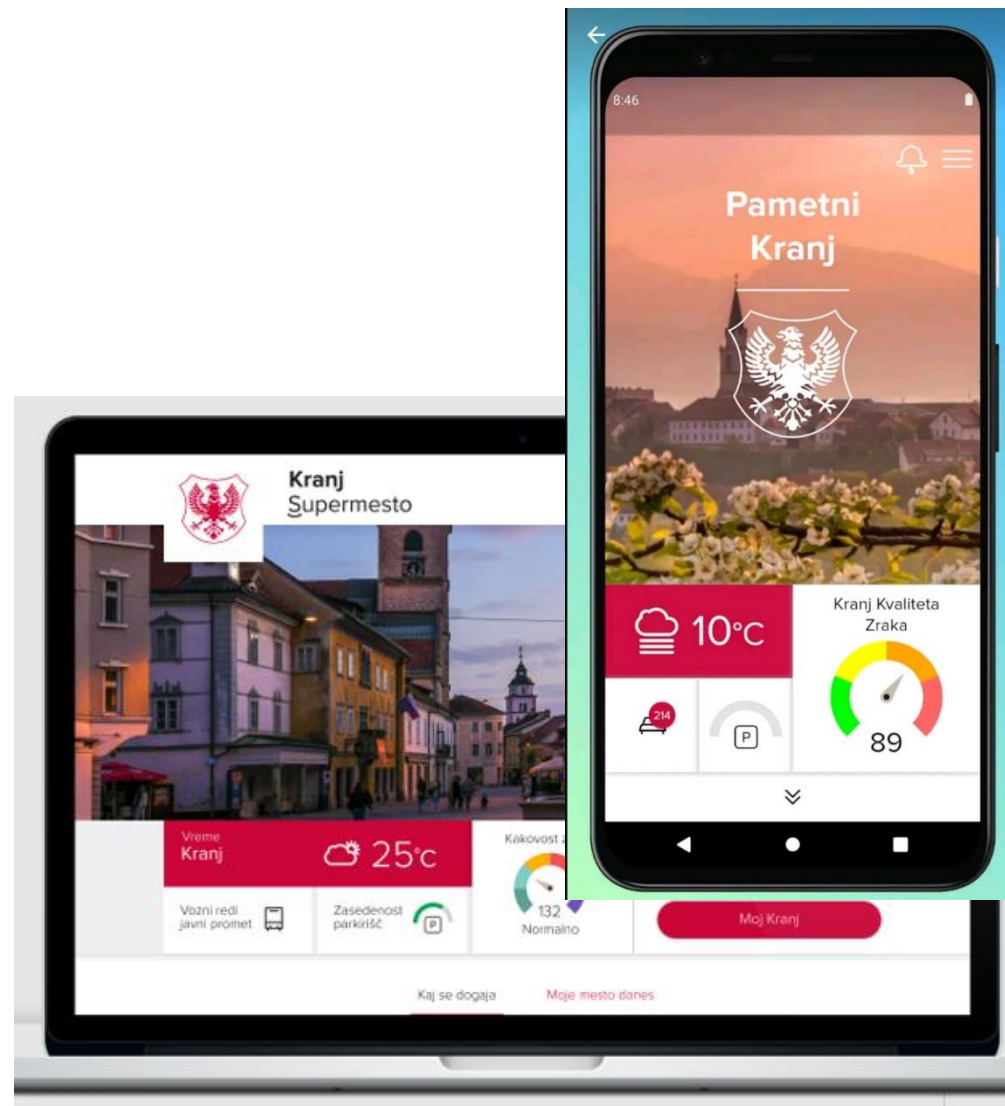
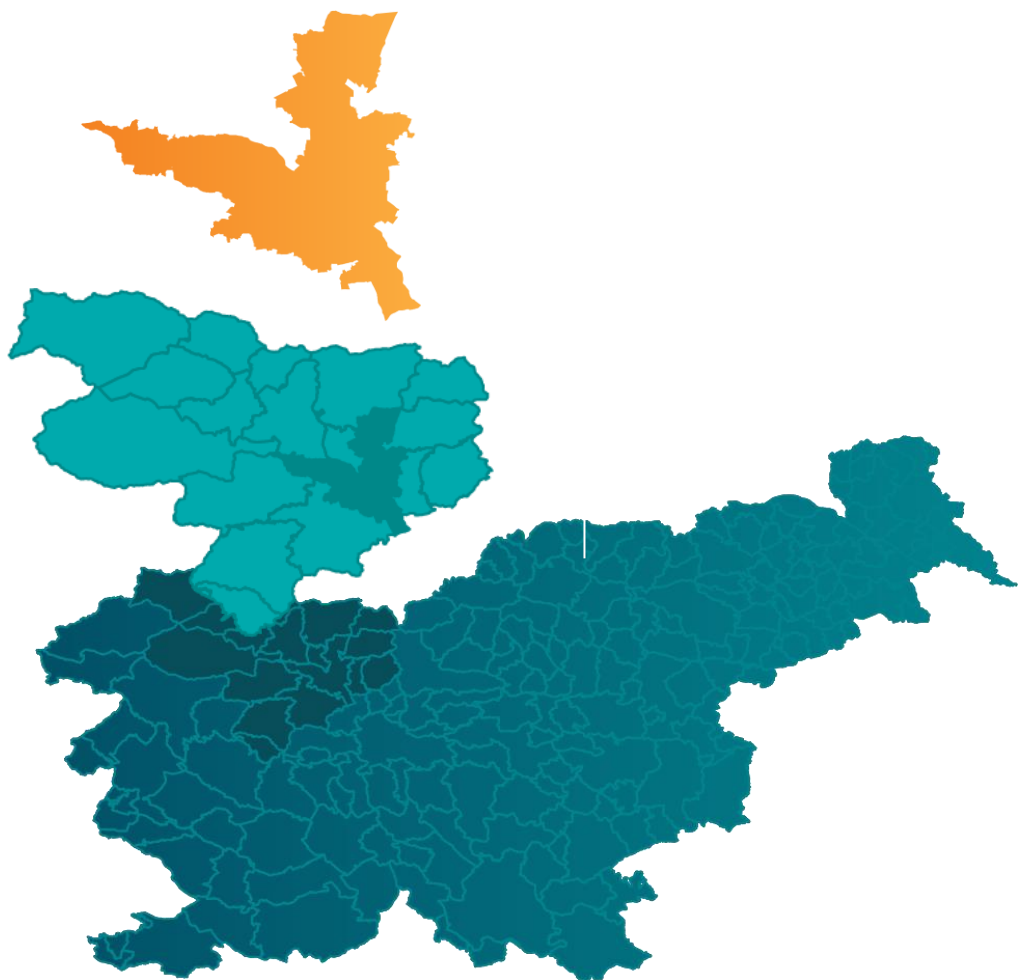
**Digitalni
ignoranti**

INFRASTRUKTURA MO KRANJ

MO KRANJ in njena digitalna platforma

FUNKCIONALNOSTI ZA MESTNO UPRAVO IN OBČANE

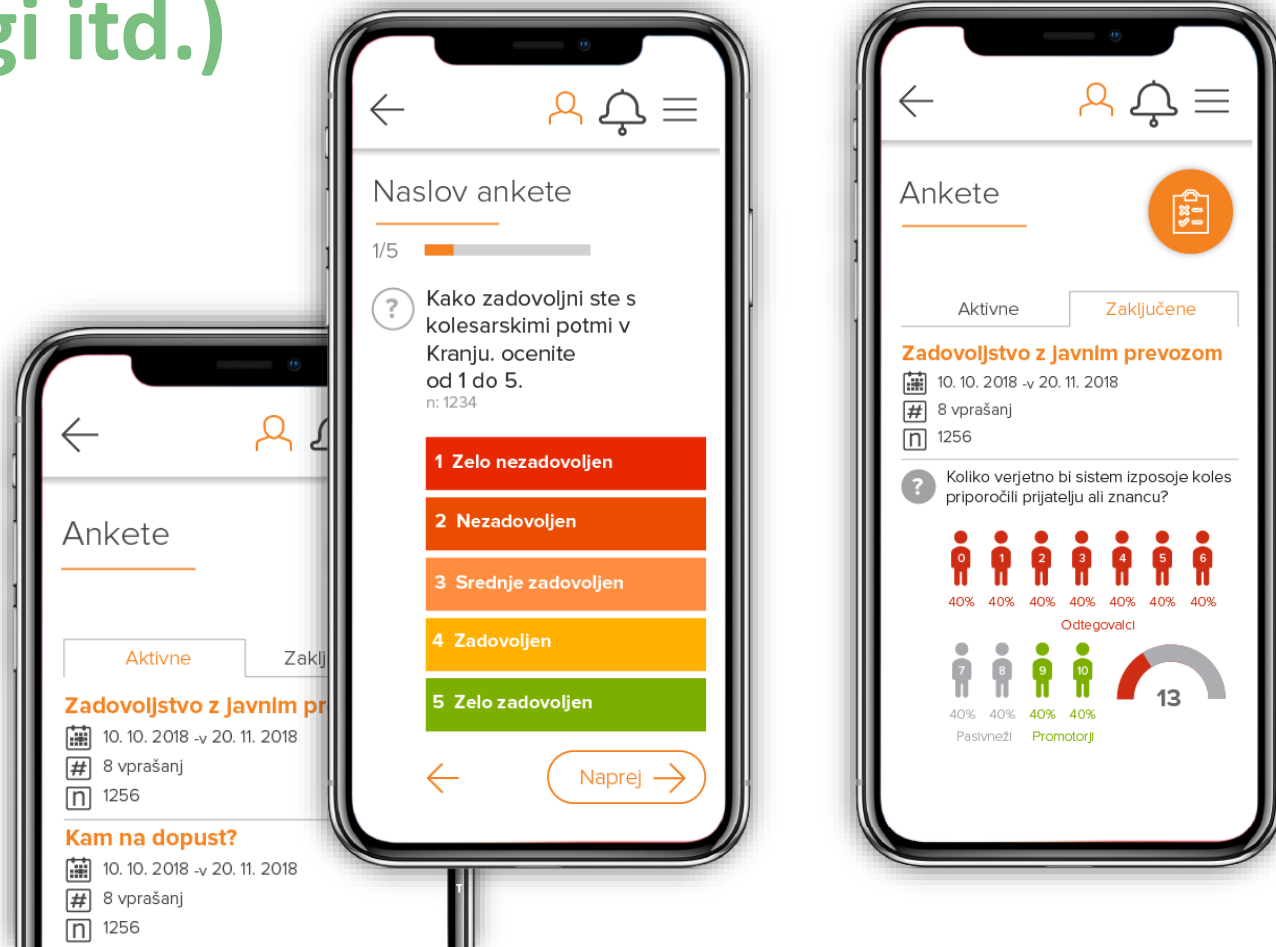
Vsi zbirni podatki o energiji in vodi so na voljo **na enem mestu**.

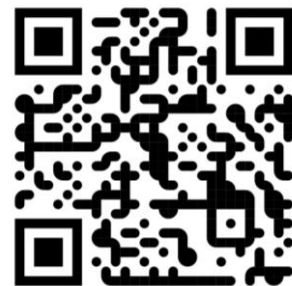
Vsi posamezni podatki za občane o energiji in vodi so na voljo **na enem mestu**:

- **dnevni, mesečni in letni prikaz porabe energije in vode,**
- izračun **ogljčnega odtisa,**
- primerjave porabe glede na povprečne vrednosti **naselja in občine,**
- zagotavljanje opozoril v primeru večje porabe **energije in vode,**
- **pošiljanje sporočil** upravljavcev infrastrukture.

Orodje za neposredno komuniciranje z občani (ankete, predlogi itd.)

KRANJ PREPOZNAN S STRANI JRC (JOINT RESEARCH CENTRE - SKUPNO RAZISKOVALNO SREDIŠČE EK) IN GARTNERJA

JRC je znanstvena služba **evropske komisije**. S svojimi raziskavami ter neodvisnimi znanstvenimi nasveti, ki temeljijo na dokazih, sodeluje pri oblikovanju politik EU.

Primerjalna analiza vloge javnega sektorja in lokacijske inteligence v pametnih prostorih

Pet, s strani Evropske komisije, prepoznanih in predlaganih pilotnih mest v EU, po katerih naj se zgledujejo ostala EU mesta:

- Guimarães (PT),
- Helsinki (FI),
- Kranj (SI),
- Rotterdam (NL),
- Talin (ES).

JRC Publications Repository

[Home](#) [Search](#) [Help](#)

[European Commission](#) > [JRC](#) > [JRC Publications Repository](#) > [Benchmarking the role of the Public Sector and Location Intelligence in Smart Spaces](#)

Benchmarking the role of the Public Sector and Location Intelligence in Smart Spaces

2022

Technical reports

Information society

Innovation and growth

Standards

SISTEM MESTNE KARTICE MO KRANJ – GLAVNI CILJI

- Omogočiti uporabniku **prijazno plačevanje**;
- Zadostiti vsem zahtevam MOK s posebnim poudarkom na področju **izračunu pravične cene »fair-pricing«**, ki ni standardni model v shemah za vse trgovce;
- Popolnoma zadostiti pravilom kartičnih shem (Visa in Mastercard) ter s tem zagotoviti popolno **skladnost s pravili kartičnih shem** ter s tem zaščititi MOK kot naročnika in investicijo;
- Omogočiti MOK **fleksibilnost in kontrolo nad sistemom** – nastavitve preko uporabniškega vmesnika, brez t.i. »hard-coded« nastavitvev in širok razpon integracijskih vmesnikov;
- Ohraniti COTS (commercial-off-the-shelf) sistem, da bodo **možne nadgradnje skozi leta vzdrževanja** z vsemi novimi funkcionalnostmi, ki bodo implementirane v okviru vzdrževalne pogodbe;
- **Enoten sistem za vse tipe trgovcev in transakcij** in optimizirati stroške implementacije in vzdrževanja, ker so projekti v obsegu, kot ga zahteva MOK, po naših izkušnjah izvedeni samo v večjih mestih zaradi obsegov, ki omogočajo ponudniku stroškovni optimalno implementacijo.
Poenostavitev vzdrževanja in omejitev kompleksnosti.

SISTEM MESTNE KARTICE MO KRANJ – dodatne storitve

- Poleg upravljanja s sistemom mestne kartice je vključena tudi izvedba nekaterih dodatnih storitev, kot so:
- **identifikacija uporabnika** mestne kartice MOK,
- upravljanje z enostavnim **lojalnostnim programom**, vezanim na uporabo mestne kartice MOK in
- **upravljanje kontaktnega centra za občane**, uporabnike sistema in vključene prodajne partnerje (center za podporo uporabnikom).

KRANJ KOT ZGLED DRUGIM MESTOM

→ **Redno komuniciranje trajnostnih vsebin z mediji, lokalno skupnostjo in obiskovalci;**

→ **Predstavitev trajnostnih projektov na mednarodnih konferencah:**

- Forum županov v Ženevi – april 2022,
- Mednarodni forum o zasebno javnem partnerstvu v Barceloni – maj 2022,
- Green City Solutions v Szekesfehervarju na Madžarskem – maj 2022,
- UN World Urban Forum – junij 2022,
- Mesto Kopenhagen je prišlo na obisk, da bi razpravljali o trajnostni agendi in zelenem javnem naročanju – september 2022,
- TAIEX Budva – september 2022,
- Smart City Expo World Congress v Barceloni – november 2022,
- ...

KRANJU NAGRADA ZA NAJBOLJ E-MOBILNOSTNO MESTNO OBČINO V DRŽAVI

Mestna občina, ki je na področju trajnostnega prometa s poudarkom na e-mobilnosti naredila največ do leta 2021:

- uvedba voznega parka z električnimi avtomobili, postavitve polnilne infrastrukture, vzpostavitve sončnih elektrarn na strehah občinskih objektov,
- Kranvaj,
- največji elektrificiran sistem za izposajo koles v državi,
- 22 parkirnih mest za car sharing (Avant2Go),
- vzpostavitev Centra trajnostne mobilnosti,
- novi električni avtobusi.

**WE HAVE MET
THE ENEMY
AND HE IS US.**

HVALA ZA VAŠO POZORNOST.

MESTNA OBČINA
KRANJ

Predstavitev primera Misije »Podnebno nevtralna in pametna mesta« - »Kranj na poti k podnebno nevtralnemu in pametnemu mestu«

mag. Tomaž Lanišek, vodja Urada za razvoj, pametno skupnost in projekte

21. april 2023